

PROIECTE DE SOLUȚIONARE: REALIZATE SAU PLANIFICATE

Fito - remediu pentru decontaminarea terenurilor contaminate cu pesticide

Fundația Milieukontakt International din Regatul Țărilor de Jos în perioada anilor 2005-2007 a implementat programul „Înlăturarea riscurilor sporite de la pesticidele învechite în raionul Hâncești”. Ca rezultat al realizării acestui program au fost reambalate și stocate centralizat 107 tone de pesticide învechite. Avantajul activităților de colectare și apoi distrugerea pesticidelor învechite, conform tehnologiilor moderne este clar chiar de la bun început. Dar aceste activități n-au soluționat toate problemele de mediu și de sănătate din raionul Hâncești provocate pe parcursul ultimilor ani de către pesticidele învechite. În momentul de față în raion se cunoaște despre starea de fapt a 29 de depozite de pesticide și a terenurile aferente stațiilor de preparare a pesticidelor. Majoritatea acestor construcții sunt într-o stare deplorabilă, la foarte multe din ele a rămas doar fundamentul. Deci, una din problemele nerezolvate este managementul deșeurilor de construcție de la depozitele de pesticide și înșăși clădirile depozitelor de pesticide.

În perioada programului Milieukontakt a căutat și soluții pentru decontaminarea solurilor, aplicabile condițiilor Republicii Moldova. Una din aceste metode, cercetată amănunțit de savanții din Canada, este Fito-remediu.

Fito-remediu presupune decontaminarea de pesticide a terenurilor afectate prin recoltarea plantelor agricole. În urma studiului efectuat asupra terenurilor din preajma a șase depozite din raionul Hâncești (localitățile Sofia, Bălceana, Lăpușna, Minjir, Bujur și Fundul Galben) a fost selectat terenul pe care fusese amplasat depozitul de pesticide din com. Bălceana.

Pentru a realiza acest proiect pilot a fost selectat un grup de savanți de la Institutul de Chimie al Academiei de Științe și un fermier local. Fermierul a avut responsabilitatea să pregătească loturile pentru cercetări (să curețe terenul de deșeurii, să are și să-l îngrească). Savanții au selectat semințele de plante care pot fi cultivate pe teritoriul Moldovei și totodată au capacitate mare de a absorbi pesticidele din sol. Astfel de plante au fost dovlecei, bostăneii, morcov, porumb, mălai, pătrunjel, harbuji etc. Din considerente de protecție harbuji n-au fost plantați.

În concluzia savanților a fost indicat că plantele respective absorb destul de repede pesticidele din sol, că apa din izvorul din preajmă (ce se află la 500 m de la depozit) este, la fel, contaminată și nu se recomandă a fi utilizată pentru irigare și alimentare, că terenurile agricole din preajma fostului depozit de pesticide la fel sunt contaminate și se recomandă a fi curățite, că cele mai multe pesticide absorbite sunt în rădăcina, tulpina și frunzele legumelor și concentrația este mai mică în pulpa legumei, că plantele recoltate nu pot fi utilizate în alimentație sau furaj pentru animale. Pentru curățirea terenurilor contaminate și aducerea acestora într-o condiție bună de a fi practică agricultura, ținându-se cont de condițiile climatice, este necesară o perioadă de aproximativ de 8 – 10 ani.

La finalul perioadei agricole toată roada, sub ghidarea savanților, a fost compostată. Compostul, la fel, va fi supus analizelor biochimice de laborator.

RECOMANDĂRI DE REDUCERE A IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI ȘI SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI

- Informarea permanentă a populației despre pericolul legat de fostele depozite de chimicale;
- Asigurarea depozitelor demolate, a locurilor poluate cu marcare și panouri informative corespunzătoare, cu informația amplă, unde e necesar și posibil;
- Distribuirea pe larg și multiplicarea materialelor informative elaborate la tema dată (de care dispun toate serviciile raionale);
- Implicarea tuturor serviciilor responsabile de problema dată, elaborarea măsurilor de prevenire sau limitare a posibilului impact asupra mediului și sănătății oamenilor;
- Facilitarea dialogului dintre organele responsabile, beneficiari, populație, pentru a găsi cele mai eficiente soluții pentru lichidarea depozitelor abandonate și demolate, remedierea, decontaminarea terenurilor etc.;
- Antrenarea ONG-urilor în activitățile de informare și conștientizare;
- Desfășurarea orelor tematice în școli, pentru a majora nivelul de informare și conștientizare a problemei date de către copii și adolescenți;
- Implicarea organelor de informare în masă la nivel național și local, pentru a informa populația despre problema dată, prin intermediul presei scrise, programe locale TV și radio;
- Ținerea la evidență a tuturor locurilor contaminate și fostelor depozite, efectuarea unei inventarieri primare;
- Excluderea schimbării destinației sau utilizării depozitelor de chimicale în alte scopuri;
- Evaluarea nivelului de poluare a solului și apei în cazul utilizării terenurilor aferente depozitelor în scopuri agricole, cu implicarea Laboratoarelor Inspectoratului Ecologic, Centrelor de medicină Preventivă, Serviciului Hidrometeorologic;
- Limitarea extinderii spațiului locativ al comunelor în direcția fostelor depozite;
- Asigurarea pazei la depozitele centrale sau la cele care mai continuă a fi utilizate pentru păstrarea substanțelor chimice;
- Asigurarea personalului tehnic sau a paznicilor de la depozitele de chimicale cu mijloace de protecție individuale, instruirea lor referitor la aplicarea lor și măsuri întreprinse în caz de accident;
- Evitarea contactelor directe cu rămășițele substanțelor din depozitele de chimicale;
- Excluderea pășcutului animalelor și păsărilor domestice, lucrul cu ciobanii, cu populația în acest sens;
- În caz de necesitate și posibilitate financiară, îngrijirea locurilor poluate, marcarea lor cu semne de alarma și prevenire a pericolului;
- Elaborarea proiectelor de remediere, înverzire a zonelor contaminate
- Examinarea practicilor internaționale în domeniul dat și aplicarea măsurilor compatibile și financiar argumentate pentru decontaminarea încăperilor și remedierea terenurilor;
- Instruirea personalului organelor de protecție a mediului și ocrotire a sănătății în domeniul POP și lucrului cu populația;
- Atragerea suportului financiar de la donatori, Fondul Ecologic Național și fondurile ecologice locale, cu agenții economici, implicați în importul și comercializarea pesticidelor, mobilizarea resurselor din bugetele locale pentru soluționarea problemei depozitelor abandonate și distruse, măsuri de educație și conștientizare etc.;
- Realizarea măsurilor de prevenire a arderii sacilor, ambalajelor de la pesticide, a deșeurilor de orice fel, realizarea măsurilor tehnice de prevenire sau stopare al arderii gunoșilor;
- Asigurarea accesului liber la informațiile despre depozite, despre substanțele păstrate, despre măsurile de reambalare și depozitare centralizată, despre proiectele în domeniu;
- Utilizarea cercetărilor științifice existente pentru argumentarea măsurilor de remediere;
- Familiarizarea continuă a autorităților centrale și locale cu cerințele documentelor internaționale și locale în domeniul POP;
- Incluziunea acțiunilor, legate de reducerea riscului pentru mediu și sănătate, de lichidare a depozitelor, remediere, etc. în planurile locale de acțiuni în domeniul protecției mediului la nivel de raion, localitate.

UN VIITOR SĂNĂTOS ESTE VIITORUL FĂRĂ POLUANȚI ORGANICI PERSISTENȚI!

Chimizarea intensă a agriculturii pe parcursul ultimelor decenii ale secolului trecut a avut urmări nefaste asupra mediului și sănătății populației Republicii Moldova.

Aceste consecințe sunt resimțite și astăzi. Practic, în fiecare localitate există depozite vechi de pesticide, distruse sau abandonate, care reprezintă focare de poluare a mediului și constituie un pericol real pentru sănătatea populației.

Cum sa evităm acest pericol?

- Nu permiteți copiilor să se joace în apropierea depozitelor de chimicale!
- Nu lăsați animalele domestice să pășcă în preajma acestor locuri!
- Nu utilizați materialele de construcție de la depozitele vechi, chiar dacă pesticidele au fost evacuate!

Informații suplimentare
la tel.: (022) 22 68 49.

Дополнительную
информацию можно получить
по тел.: (0 22)22 68 49.

ЗДОРОВОЕ БУДУЩЕЕ - ЭТО БУДУЩЕЕ БЕЗ СТОЙКИХ ОРГАНИЧЕСКИХ ЗАГРЯЗНИТЕЛЕЙ!

Интенсивное применение пестицидов в сельском хозяйстве, в конце прошлого столетия, отрицательно повлияло на окружающую среду и здоровье населения Молдовы.

Эти последствия видны и сегодня. Во многих населенных пунктах еще имеются старые разрушенные или брошенные склады пестицидов, которые являются очагами загрязнения окружающей среды и представляют опасность для здоровья населения.

Как уберечься от этой опасности?

- Не позволяйте детям играть вблизи бывших хранилищ пестицидов!
- Не пасите домашний скот вблизи этих мест!
- Не используйте строительные материалы от старых складов, даже если пестициды были вывезены!

Elaborat în cadrul Proiectului FGM/BM
“Managementul și distrugerea stocurilor de Poluanți Organici Persistenți”

Гestionarea durabilă a substanțelor chimice: o șansă pentru un mediu mai curat în Moldova

Depozitele de chimicale – un pericol pentru mediu și sănătate

